No. 1325 Zaterdag 22 Mei 1909 26ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire. Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1— 7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 21 Mei.

Onze Begrooting

IN DEN

Kolonialen Raad.

Algemeene Beschouwingen.

(*Vervolg.*)

De Heer **C. Statius Muller**, Administrateur van financiën en Vertegenwoordiger van het Bestuur vroeg en verkreeg het woord. Dat de Memorie van Antwoord zoo laat in het bezit kwam van den Raad speet het Bestuur zeer. De omstandigheden leidden daar nu eenmaal toe. Het Bestuur moet zijn inlichtingen van zoo veel verschillende kanten ontvangen, dat altijd met het opstellen van het Antwoord op het Verslag van den Raad eenige tijd gemoeid zal wezen. Overigens begrijpt Spreker niet goed, waarom juist dit jaar zoo geklaagd moest worden over te late indiening der Memorie van Antwoord. Is er dan ditmaal zoo veel verschil met andere jaren? En heeft het Bestuur niet ongeveer evenveel tijd gevraagd voor zijn Antwoord als de Raad noodig had voor zijn Verslag?

Wat nu de overschrijding van verschillende posten betreft. Spreker heeft als Administrateur van Financiën geheel het verloop nauwkeuriger kunnen nagaan dan de Raad en was reeds lang benauwd over het oploopen der onkosten van het vorige jaar. Maar die hoogere uitgaven waren noodzakelijk, er was niet aan te ontkomen. De buitengewone oorzaak, de verwikkeling met Venezuela, mag als algemeen bekend ondersteld worden.

Aan uitdeeling, werkverschaffing, aanschaffing en oprichting der draadlooze telegrafische verbinding werd reeds te samen meer dan f50,000 uitgegeven, de verschillende posten, *pro memorie* geraamd, eischten een werkelijke uitgave van f33,000, aan middelen ter bestrijding van het pestgevaar werd f8,000 besteed, aan dienst telegrammen een paar duizend gulden, aan drukwerk, registers etc. voor de nieuwe belasting *idem*. Overtochtkosten van meerder personeel tot uitvoering der nieuwe belastingwetten hebben ook bij gedragen tot overschrijding der begrooting, evenzeer als het Onderwijs, de cultures, proefnemingen met divi—divi, aankoop van een landerij op St. Eustatuis.

Is het altijd moeilijk 2 jaren voor dat de uitgaven gedaan moeten worden, deze uitgaven zuiver te begrooten, omdat zoo vele omstandigheden een wijziging noodzakelijk kunnen maken, verleden jaar waren die omstandigheden al van geheel bijzonderen aard, zoo als de Raad zelve erkent, en kon van te voren niet berekend worden wat er nu precies zou moeten worden uitgegeven.

De drie leden van den Raad, die het woord voerden hebben allen gesproken over den landbouw. Allereerst is er aanmerking gemaakt, dat niet de landbouwkundige, maar de Heer BEAUJON als vertegenwoordiger van het Bestuur zitting nam. Maar de reden, waarom de landbouwkundige niet tegenwoordig behoefde te zijn is door den Heer LANSBERG reeds aangegeven; omdat namelijk de landbouw ressorteert onder Openbare Werken, en de Chef van dat Departement hier wel zitting nam.

Verder is door een der sprekers de toestand van den landbouw hopeloos verklaard, terwijl een ander, daar nog wel iets van verwachtte, maar niet langs den weg door het Bestuur thans ingeslagen en gevolgd.

Erkend zal toch moeten worden, dat een groot gedeelte der bevolking het van landbouw hebben moet. Maar als de landbouw in de Kolonie wordt beoefend door een groot gedeelte der bevolking, dan is het ook Bestuursplicht, voor de verdere ontwikkeling en verbetering daarvan te zorgen. Dit kan moeilijk anders dan met proefnemingen gepaard gaan.

Ook is volstrekt niet alles mislukt wat beproefd werd op landbouwkundige gebied. Nog zeer onlangs werd een lijst openbaar gemaakt van verschillende geslaagde proeven. Groote sommen werden aan de proefnemingen voor suikerriet, vijgen en tabak niet besteed. Maar, natuurlijk, kost iedere proefneming geld.

Men onderschat wel een weinig het hooge belang van verbetering van het landbouwbedrijf in onze Kolonie.

De opbrengst van ieder grondje moge op zich zelf weinig zijn, te samen is die opbrengst wel degelijk van beteekenis. Dat is toch geld, wat als uit den grond getrokken wordt en onder de zuivere winsten moet worden geboekt.

De groote Plantage-houders klagen steeds over den last, hun door den kleinen landbouwer aangedaan.

Waarom steunt men het Bestuur dan niet, als het den kleinen man meer onafhankelijk wil maken en daardoor de gelegenheden tot stelen verminderen.

Over het verslag—CHAPMAN zal Spreker zwijgen, daar het hem onbekend is in hoeverre het Bestuur met den inhoud daarván instemt.

De Heer **Beaujon**, districmeester, begon nu met de rondborstige verklaring, dat bevordering van landbouw meermalen in den Raad door meer zaakkundigen verdedigd was, reden waarom hij aanvankelijk geschroomd had de eervolle opdracht van het Bestuur te aanvaarden. Hij zou zich echter beperken tot eenige meer prachtische besprekingen.

Werd niet het nut van den damaanleg bijv. ook door niet-vakkundigen duidelijk ingezien?

Het zou jammer wezen als de Raad dit jaar alles ging schrappen; het vele geld tot nu toe uitgegeven, zou dan ook verloren zijn. De groote Plantages zijn daar om te bewijzen, dat landbouw mogelijk is ook in onze Kolonie. Zouden die groote grondeigenaren hun geld aan den landbouw besteed hebben, als landbouwen op Curaçao een hopelooze zaak was.

Zeker! handel en scheepvaart staan No. 1, zij zijn de hoofdbronnen van ons bestaan. Maar kan de geheele Kolonie, kan zelfs het eiland Curaçao alleen van handel en scheepvaart bestaan? Is landbouw niet even zeer noodig en nuttig? Waarom anders wordt er telkens zoo algemeen geklaagd als de oogst mislukt?

Neen, de landbouw is werkelijk noodzakelijk voor een niet gering deel der bevolking.

En nu vraagt Spreker: Wordt de landbouw in onze Kolonie dan zóó goed, zóó productief, zóó practisch beoefend, dat geen verbetering mogelijk is?

Is het niet algemeen bekend dat het verbouwen van maís, boonen, pinda hier zeer primitief gaat. Deskundige voorlichting van een landbouwkundige, bekend met klimaat en omstandigheden, moet bevredigende resultaten opleveren.

Vroegere mislukking der proeven mag geen reden zijn, om die proefnemingen niet voort te zetten. Die proeven waren niet de hoofdzaak. Men moet verder zien, er is daardoor in het algemeen een vooruitgaande beweging gekomen op landbouwkundig gebied.

Het nut van goede grondbewerking is bewezen, de kosten daarvan zijn berekend. De werkwijze van den landbouwkundige vindt reeds navolging.

Die vooruitgang is niet onder cijfers te brengen. Maar een ieder die niet moedwillig de oogen sluit voor de lichtzijde, al is die dan ook zoo helder niet, moet vooruitgang constateeren en uitbreiding van het landbouwdedrijf. De grond begint nu meer op te brengen en krijgt dus hooger waarde. Spreker wees verder op de overvloedige maísoogst op *Mahuma*, op de divi-divi-aanplantingen, het pita-veld, de katoen. De landbouwleenbank heeft al aan 45 menschen crediet verleend, waardoor zij in staat waren windmolens te bestellen.

Spreker kent persoonlijk 50 huurders die met hun gezin van de opbrengst hunner hofjes, moestuinen, leven. Tijdens de hevige crisis welke zoo vele buitenmenschen verleden jaar doormaakten, behoefde aan deze landbouwers geen onderstand verleend te worden. Ook op boomgaarden als aangelegd werden op *Liverpool* en *Wilhelmina-tuintje* kon spreker wijzen. De Heer CORNELIS SPROK een landbouwer in het 2e district, verdiende op zijn grond per dag f1,50.

Uitbreiding en verbetering van het landbouwbedrijf verdiende alleszins aangemoedigd en gesteund te worden en deskundige voorlichting daaraan niet onthouden.

De Heer **W. A. I. T. Zelle**, Directeur van het Departement van Openbare Werken, nam hierop het woord. Door het geachte Lid LANSBERG was spreker eigenlijk al schaakmat verklaard. Hij was geen deskundige op landbouwgebied en zou dus niet mede mogen spreken. Spreker meent echter als ontwikkeld mensch zich ook een algemeen oordeel te mogen en kunnen vormen over den landbouw, en dan is zijn gevoelen dat, waar voor een groot gedeelte der bevolking de landbouw een bestaansvoorwaarde genoemd kan worden, wetenschappelijke voorlichting op dat gebied ook onontbeerlijk zijn zal.

Wat de opbrengst der producten betreft, de Heer ZELLE was nog te kort in de Kolonie, om uit eigen aanschouwing te kunnen weten, wat de kleine grondjes en groote plantages konden opbrengen, wel wist hij reeds uit ondervinding, dat verschillende vruchten hooger in prijs zijn dan door het geachte Lid V. D. VEEN ZEPPENFELDT werd aangegeven.

Het Lid **Lansberg** vraagt hierop het woord om aan het Bestuur te mogen antwoorden. Vooreerst was de klacht over de te late indiening der Memorie van Antwoord volstrekt niet als verwijt bedoeld. Hij wilde dit feit slechts constateeren als oorzaak, dat de Raad zich minder goed heeft kunnen voorbereiden. Spreker sloot hier het verzoek in, of de hooge Regeering in het Moederland der termijn, toegestaan voor de behandeling der begrooting, niet zou kunnen verlengen.

De Raad kent even als het Bestuur de bizondere omstandigheden, die overschrijding van verschillende posten verleden jaar noodzakelijk maakten, maar toen hij in eerste instantie sprak over deze overschrijding had hij vooral die posten op het oog, toegestaan voor den landbouw, voor proeven en cultures. De overschrijding van die posten werd niet in het minst veroorzaakt door de buitengewone omstandigheden Die buitengewone omstandigheden kunnen slechts worden aangehaald als verklaring der overschrijding van vele andere posten, maar volstrekt niet van de posten toegestaan voor landbouwproeven en cultures.

Dat de landbouwkundige niet gemachtigd werd om de begrooting te verdedigen is Spreker nog steeds onverklaarbaar. Noch de Chef van het Departement waaronder de landbouw ressorteert, noch de Heer BEAUJON kunnen den Raad deskundig voorlichten. En juist deskundige voorlichting was noodig om te verklaren hoe het mogelijk was, dat de Inspecteur van den landbouw zoo gefrappeerd werd door de goede qualiteit van tabak, die niet eens branden wil. De uitstekende rede van den Heer BEAUJON is zeer geschikt voor een kolonie waar men den landbouw wil invoeren, niet voor Curaçao, waar de landbouw sinds jaar en dag reeds bestaat, maar waar men nu enkel en alleen vraagt naar de resultaten van al het geld uitgegeven aan kostbare proeven.

Verder kende de Heer BEAUJON eenige menschen, die van de opbrengst hunner gronden hebben geleefd. Spreker wenscht te vragen, of in die families dan heelemaal geen hoeden werden gevlochten? Is dit laatste wel het geval, dan hebben zij ook gedeeltelijk van de verdiensten der vlechterij geleefd.

Lid **v. d. Veen Zeppenfeldt** sprak hierna om te verklaren, dat de Heer BEAUJON den Raad volstrekt niets nieuws had geleerd. Een ieder weet dat maís, pinda, boonen en aloë met vrucht en voordeel kunnen verbouwd worden. Dat is de oude, echt Curaçaosche landbouw. Maar de moderne landbouw, wat heeft die aan voordeel gebracht? Als de Raad verklaart. dat de toestand van den landbouw in onze Kolonie hopeloos staat, dan bedoelt de Raad niet de verbouwing van maís, pinda, boonen etc, maar de nieuwe richting van het Bestuur op het gebied van den landbouw. Wat het Bestuur onderneemt is een hopeloos werk. Waar zijn de resultaten der dure proeven, welke al meer dan f100,000 hebben gekost? In 8 jaar tijds werd nog niets tot stand gebracht. Wij zijn nog geen stap verder gekomen met al die proeven.

Het Lid **Sutherland** meent er op te moeten wijzen, dat zijn oordeel omtrent den landbouw niet in het minst verschilt van dat der vorige Sprekers. De avontuurlijke richting van het Bestuur noemt ook hij hopeloos. Men meene echter niet, dat de Raad tegen den landbouw is, de Raad is dat niet, maar in de verkeerde richting wenscht de Raad niet met het Bestuur mede te gaan.

De hooge waarde der culture van maís, pinda, boonen, en aloë etc. wordt door een ieder erkend. Maar geen dezer oude cultures werd door dit Bestuur ingevoerd.

Het Bestuur wil door bevordering van den landbouw den kleinen man meer onafhankelijk maken en den groot-grondbezitter beter vrijwaren van overlast zijner armere buren. Spreker meent, dat dit resultaat niet zal worden bereikt. Als men zóó voortgaat, zooals tot dus verre geschiedde, aan ieder buitenman een stuk grond te geven om er op te wonen dan zal er spoedig geen stukje grond meer te vergeven zijn, en zal de een slechts met den ander kunnen ruilen.

En wat voor nut zullen de vele landbouwers dan van al die grondjes trekken? Reeds nu kunnen massa's vruchten niet verkocht worden, en wat men nog kwijt raakt brengt bijna niets op, omdat er reeds nu te veel aanvoer is. Naar aanleiding van de vraag, gesteld door den Heer BEAUJON: Wat zou van Curaçao worden zonder landbouw? meende Spreker een tweede vraag te mogen stellen: Wat zou er van Curaçao worden zonder handel en scheepvaart?

Door den landbouw zoo naar voren te schuiven wekt men verkeerde denkbeelden in het Moederland, dat zich thans een toestand voorstelt welke in geenen deele bestaat.

Men moet het echter nu ook weer niet zóó opnemen, alsof de Raad tegen den landbouw is. De Raad is NIET tegen landbouw, maar tegen het onnut weg gooien van geld.

Verder verklaarde de Heer BEAUJON, dat hij 50 huisgezinnen kende, die van de opbrengst hunner grondjes leven. Uit de Memorie van Antwoord had Spreker den indruk ontvangen, dat er 140 waren. Had het Bestuur ook slechts van 50 gesproken, dan zou er in den Raad minder tegenspraak zijn gevolgd. Van de 140 mooie hofjes kunnen dus maar 50 het noodige opbrengen om er van te leven, de 90 overige landbouwers moeten zich dus ook nog op iets anders toeleggen om te kunnen bestaan.

En zoo is de algemeene opinie op Curaçao, dat landbouw niet voldoende oplevert om er van te kunnen bestaan.

Spreker wees op een studie van een *Curacaonaar*, voorkomende in de *Vragen van den Dag*, waarin dezelfde algemeene opinie nogmaals werd bevestigd.

De Heer **C. Statius Muller** opnieuw het woord vragend verklaarde dankbaar te wezen te hebben mogen vernemen, dat de klacht over te late indiening der Memorie van Antwoord niet als verwijt moest gelden. Hij is 't met 't geachte Lid LANSBERG eens, dat een langere termijn voor behandeling der Begrooting gewenscht is en zal aan het Bestuur den wensch van den Raad over brengen om den termijn met een maand bijv. te verlengen, vroegere indiening was niet mogelijk, daar de noodige cijfers voor het opmaken der Begrooting op verschillende plaatsen gezocht moeten worden. De eenige oplossing der moeilijkheid zou gevonden kunnen worden in een latere sluiting van het Begrootingsjaar.

Al is Spreker geen deskundige op landbouwgebied, hij is toch toevallig in staat de oorzaak aan te geven waarom de tabak op *Cas Chikitoe* geteeld niet branden wil.

Die tabak was te ziltig. Op anderen bodem, met zoeter irrigatie zal de teelt misschien beter gelukken.

Dat de landbouwproeven geen resultaat opleverden moet hij weerspreken. Om slechts een groot resultaat te noemen: de maís-oogst werd door betere toepassing van grondbewerking meer verzekerd.

Men meent dat bij meerder afstaan van grondjes aan den kleinen man er geen verkoop meer zal zijn van vruchten. Maar de bewoners dier gronden kunnen toch minstens voor hun eigen voeding zorgen door het verbouwen van maís en boonen en rankvruchten. Het is toch een niet te onderschatten voordeel, dat de arme buitenbevolking te eten heeft, en zelf voor eigen voedsel kan zorgen.

De Heer **Beaujon** vraagt hierna het woord om te verklaren, dat de 50 landbouwers door hem genoemd, onafhankelijke landbouwers waren. Of zij ook zich bezig hielden met de hoedenindustrie wist hij niet, zeker was het niet hun hoofdbedrijf; hij weet bepaald zeker van vele dier gezinnen dat zij geen enkelen hoed hebben gevlochten.

Men mag hem niet verwijten, dat hij niets nieuws verteld heeft over den landbouw in onze Kolonie. Het was zijn doel ook niet iets nieuws mede te deelen. Hij wilde slechts wijzen op de noodzakelijkheid om den ouden, reeds bestaanden landbouw te verbeteren. Of durft het geacht Lid V. D. VEEN ZEPPENFELDT soms beweren, dat ook de maísculture zoo goed, zoo pratisch wordt beoefend, dat geen verbetering in het bedrijf meer mogelijk is?

Het is bepaald een vergissing van het geachte Lid SUTHERLAND, waar deze meent, dat in de Memorie van Antwoord te lezen staat, als zoude 140 grondjes zooveel opleverden, dat de bewerkers daarvan van hun opbrengst konden leven. Waar de opbrengst wordt aangegeven is er slechts sprake van één stuk.

Men beweert ook in verband met de rede van den Heer CHAPMAN, dat die grondjes geen 75 cts per dag kunnen opbrengen. Maar zou dan een werkman, die in de stad meer kan verdienen, een geheelen dag lang hard op dat stukje grond werken als hij er geen daggeld, geen 75 cts aan kon verdienen? f36,000 is veel als gezamelijke opbrengst der grondjes van het 2e district. Maar men vergeet, dat vele kleintjes een groote maken. Men moet er in zitten om te kunnen begrijpen, hoe al die kleine verdiensten op kunnen loopen.

De meesten, kunnen toch van hun grondjes niet leven, zoo beweert men

verder. Best mogelijk. Om van die grondjes winst te maken, moet men landbouwen met kennis van zaken, met ijver en volharding.

De Heer **Zelle** het woord vragend verklaarde niet te begrijpen, hoe men zoo bevreesd was voor overproductie. Misschien was hij nog te kort in de Kolonie om den toestand goed te begrijpen. Ook was het hem volstrekt niet opgevallen, dat de vruchten zoo spotgoedkoop en bijna te geef waren. Hij betaalde er veel geld voor.

Het Lid **Lansberg** voor de derde maal het woord vragend, bedankt den afgevaardigde C. St. MULLER voor diens bereidwilligheid om den wensch van den Raad tot verlenging van den termijn voor behandeling der Begrooting aan het Bestuur over te brengen.

Het Lid **v. d. Veen Zeppenfeldt** voor de derde maal het woord vragend, dankt den Heer C. ST. MULLER voor het voorlezen van een opmerking van Dr. VAN HALL, verleden jaar tijdens de begrootingdebatten gemaakt, dat namelijk het resultaat van wetenschappelijke proeven niet altijd voor een leek te zien is, al bestaat het ook werkelijk. Die voorlezing was echter overbodig geweest, want Spreker kent dat citaat van buiten. Hij vraagt echter naar de practische resultaten dier proeven, die ook door een leek gezien kunnen worden. De deskundige, de landbouwkundige, heeft wel indertijd een lange lijst van mislukte proeven voorgelezen, maar waar zijn nu de practische resultaten van geslaagde proeven?

Dat de Heer ZELLE zijn vruchten duur betaalt komt hier van daan, dat genoemde Heer de *Marktberichten* tot leiddraad nam. Ja, daar heeft Spreker al tegen gewaarschuwd. Over een paar maanden zal de Heer ZELLE ook wel goedkooper koopen, als hij maar eenmaal ondervonden heeft, dat men die *Marktberichten* niet vertrouwen kan.

Het Lid **Sutherland** verkreeg voor de derde maal het woord om inlichtingen te vragen aan den Heer BEAUJON omtrent de fabelachtige opbrengst der gronden in het 2e district. De Heer CHAPMAN heeft in de algemeene vergadering der landbouwmaatschappij in een rede verklaard, dat al die grondjes in één slecht jaar nog fl. 36000 konden opbrengen en dat hij zijn gegevens ontvangen had van den Districtmeester van het 2e. district. Spreker stelde daarom de vraag: Waarop steunen die gegevens?

De Heer **Beaujon** antwoordde hierop, dat bij slechts van 1 enkel stukje grond nauwkeurig aanteekening heeft gehouden omtrent opbrengst en uitgaven, maar van de overige gronden niet. Vaste cijfers heeft hij den Heer CHAPMAN niet verstrekt, om de eenvoudige reden, dat ze niet bestaan. De Heer CHAPMAN zal zijn berekening hebben opgemaakt uit een gesprek, dat deze Heer met Spreker hield, maar vaststaande cijfers werden niet door hem genoemd, omdat hij geen aanteekeningen heeft gehouden van die grondjes.

Met deze hoost gewichtige verklaring van den Heer BEAUJON, na herhaalde, telkens scherpere vragen van den Heer SUTHERLAND afgelegd, eindigden de algemeene beschouwingen.

Het was reeds om en om half elf geworden.

De Voorzitter ging nu over tot de behandeling der artikelen, waarover wij de volgende week verslag hopen uit te brengen.

MOEDERLAND EN KOLONIEN.

Van den Redacteur van het orgaan der Vereeniging *Moederland en Koloniën* ontvingen wij het beleefd verzoek een door deze Vereeniging ontworpen program voor de Nederlandsche Koloniën in Amerika, voor Suriname dus en Curaçao, te willen publiceeren en er kritiek op te leveren of uit te lokken.

Met genoegen voldoen wij aan dit verzoek, omdat wij deze wijze van handelen de eenige juiste vinden.

Een betere weg om tot een degelijk program te geraken kon moeilijk worden ingeslagen.

Vooreerst werd het ontwerpen van dit program opgedragen aan zeer bevoegde, deskundige lieden, aan de Heeren Dr. C. L. LELY, D. H. HAVELAAR en J. H. J. HAMELBERG.

Nadat dit ontwerp door genoemde Heeren was opgesteld, werd het overal openbaar gemaakt en het oordeel van alle belangstellenden daarover gevraagd.

Het zal dus niet aan de Vereeniging liggen, wanneer later in het definitief program nog fouten zijn achtergebleven.

Dat een ieder zich dan beijvere dit Ontwerp-program met studie te lezen, en er zijn aanteekeningen op te maken en die opzende aan het Bestuur der Vereeniging, waarvan de Heer J. W. STEMFOORT Voorzitter is en de Heer J. L. SWART secretaris.

Diens adres luidt:

Stephensonstraat 23,

Den Haag.

Mocht iemand er de voorkeur aan geven zijn aanteekeningen publiek te maken, dan stellen wij gaarne onze kolommen daartoe beschikbaar.

Wij herinneren er slechts aan, dat wij geen ongeteekende stukken opnemen.

De ingezonden artikelen komen geheel op rekening der Inzenders, die er persoonlijk verantwoordelijk voor blijven. De volle onderteekening met eigen naam is daarom een eerste vereischte.

Wij zullen hier nu het Program in zijn geheel afdrukken, waar noodig, met bijvoeging der Toelichting, door de Ontwerpers zelven opgesteld. Telkens als wij er een aanleiding toe vinden zullen wij onze persoonlijke aanteekeningen op een of ander laten volgen.

Ontwerp-Program. Hoofdbeginselen.

I. *Doel.*

Het doel van onze koloniale politiek moet zijn de welvaart der koloniën en de tevredenheid harer ingezetenen te bevorderen.

II. *Opperbestuur.*

De taak van het Opperbestuur behoort zich hoofdzakelijk uit te strekken tot het aangeven der algemeene regeeringsbeginselen, met overlating, zooveel mogelijk, aan het koloniaal bestuur van de regeling der inwendige aangelegenheden der koloniën.

III. *Koloniaal Bestuur.*

In de koloniën zelven worde het bestuur gevoerd met inachtneming van het volgende:

1. Ontheffing van het centraalgezag van dat gedeelte zijner taak, dat aan bestuursorganen kan worden opgedragen en gebruikmaking, zooveel mogelijk, van de werkkracht van behoorlijk onderlegde landzaten.

2. Deelneming van niet ambtelijke ingezetenen, zoowel aan het locaal als aan het centraal bestuur, overal waar zulks mogelijk blijkt.

Beginselen voor onze Koloniën in Amerika.

IV *Financieele verhouding met het moederland.*

Er worde gestreefd naar financieele onafhankelijkheid der koloniën van het moederland.

Toelichting.

Het komt ten opzichte van deze koloniën beter voor de verrekening betreffende het verleden te laten rusten en zich in het programma te bepalen tot het streven naar financieele onafhankelijkheid dezer koloniën van het moederland.

Er zijn geen „batige sloten” geweest, welke aanleiding zouden geven tot eene bepaling als voorkomt sub 1. van het overeenkomstig artikel van het Oost-Indisch programma, en van eene verreking der subsidiën door het moederland verleend tot dekking der jaarlijksche uitgaven zal uit den aard der zaak geen sprake kunnen zijn.

Voor extra uitgaven geven de Regeerings-reglementen voor Suriname en voor Curaçao in de artikelen 151 en 172 aan die koloniën vrijheid tot het sluiten van geldleeningen ten laste der kolonie, mits goedgekeurd bij de wet.

De daaruit voortspruitende lasten drukken dus op de koloniën.”

(*Wordt vervolgd.*)

Hoedenindustrie.

Naar aanleiding van de belangrijke besprekingen, die in de, Donderdag 29 April ll. gehouden, Algem. Verg. der Landbouw-Maatschappij hebben plaats gehad, ontleenen wij het volgende uit het Verslag voorkomende in „De Cur. Courant.”

De Voorzitter leidt dit punt in.

Spreker meent, dat de onderhavige industrie thans een zekere hoogte heeft bereikt, waarboven de Mij, met de haar ten dienst staande middelen, ze niet verder kan brengen. Thans echter is het aan anderen deze industrie verder te volmaken, want nog is zij niet, wat zij zijn moet en kan. De fijne Curaçaosche hoeden zijn nog niet te vergelijken met de Columbiaansche. Om een voorbeeld te noemen is een strooihoed van Columbia, van f 25, veel beter dan een hoed van denzelfden prijs *hier* gevlochten.

Spreker meent, dat er twee middelen zouden kunnen worden aangewend om onze industrie op gelijke hoogte als de columbiaansche te brengen. Er zouden een paar leerlingen van hier naar Columbia kunnen vertrekken, teneinde daar de kunst grondig te leeren of men zou een geschikt persoon uit Columbia kunnen laten komen om hier de vlechtkunst te onderwijzen.

De eerstgenoemde wijze, stuit, meent spr., op meerdere bezwaren dan laatstgenoemde. Spr. meent, dat het laten uitkomen van een bekwam vlechter of vlechtster meer aanbeveling verdient dan het uitzenden van een paar vlechtsters, van wie men o. m. niet weet of zij ter plaatse goed zullen rondkijken en of zij ook de kunst zullen verstaan tot het doceeren van de door hen opgedane, vermeerderde, vakkennis.

Spr. gelooft, dat het in de eerste plaats goed zou zijn eene commissie van een paar personen naar Columbia te zenden om niet alleen een geschikt persoon te zoeken, teneinde hier het onderwijs in de volmaking der fijne industrie te geven, maar ook om zich op de hoogte te stellen der Columbiaansche wijze van stroobereiding en in 't bezit te geraken van hoedenstroopalmpjes.

Waar de ons omringende landen zooveel doen voor de bevordering der onderhavige industrie, meent spr., mag ook Curaçao niet achter blijven met te doen, wat mogelijk is om haar te verheffen.

Maar ook de industrie van grove hoeden, wil spr. niet onbesproken laten, voor Curaçao wel de industrie bij uitnemendheid. Ook in deze industrie dient verbetering te worden gebracht en daar zeer vele grove hoeden van buiten komen zou spr. willen voorstellen in de buitendistricten elk jaar eenige cursussen te doen houden vooral tot het aanleeren van den vorm, die elk jaar, naar de mode, aan verandering onderhevig is.

Verder meent spr. dat de oprichting van een Naamlooze Vennootschap ten doel hebbende als tusschenpersoon bij den verkoop der hoeden op te treden, met een kapitaal van f 2000.—, bestaande uit kleine aandeelen, zeer zou zijn aan te bevelen.

Misschien zullen er ook in Holland wel personen zijn te vinden, die hart voor deze zaak gevoelen en er wat geld in willen steken. De Vennootschap zou moeten zorgen voor het steeds aanwezig zijn der vereischte modellen, de goede sorteering der hoeden, enz.

Spr. geeft thans in overweging, om eene Commissie te benoemen, die, met steun van het bestuur der Kolonie, pogingen in 't werk kan stellen om een vlechter of vlechtsters van Columbia uit te laten komen, of, als men het beter acht, een paar vlechtsters van Curaçao naar Columbia te zenden.

De Heer H. J. Cohen Henriquez meent, dat het aanbeveling verdient uit te zien naar een andere en betere markt voor hoedenstroo dan Columbia, waar ook de uitvoerrechten verbazend hoog zijn.

Dikwijls is ook gebleken, dat men in Columbia geen goede agenten bezit, voor het uitzenden van goed stroo. Elk stroo wordt hier maar verkocht. 't Is noodig dat, om tot verbetering der grove hoeden te geraken, de kooplieden de behulpzame hand bieden. De arme lieden trachten natuurlijk elken hoed te verkoopen.

Zouden de heeren handelaren niet mee kunnen helpen, door slechte waar te weigeren.

De heer Angel C. Henriquez meent, dat de oorzaak van het nog niet in fijnheid kunnen concurreeren der Cur. hoeden met de Col., ook kan liggen in het feit, dat hier aan de hoeden op 't heetst van den dag wordt gewerkt en het stroo kunstmatig vochtig moet worden gemaakt, terwijl men in Columbia alleen 's avonds werkt, wanneer de atmospheer vochtig genoeg is voor het stroo en snelle verdamping niet meer plaats vindt.

De Heer Chapman gelooft, dat de kooplieden wel uit eigen belang zullen nalaten slechte hoeden in te koopen; daar ze er zeker op den duur mee zullen blijven zitten.

De heer Beaujon, Distr. meester, gelooft, dat er ook voor de slechte hoeden altijd koopers zullen worden gevonden zoolang er geen maatregelen worden genomen om den aankoop tegen te gaan. Spr. ziet dagelijks, dat bepaald abominabele hoeden toch steeds koopers vinden

De heer M. Victor Zwijsen vraagt, of in dezen niet een Gouvernementskeur zou kunen worden ingesteld, evenals op het uitvoeren van onrijpe Divi-divi te Bonaire. Spr. gelooft, dat, wanneer het beter is voor het algemeen belang, de individueele vrijheid wel eenigszins aan banden mag worden gelegd.

De heer Beaujon zegt, dat het juist een dusdanige keur is welke hij bedoelde, toen hij sprak van maatregelen. Slechte hoeden mogen niet uitgevoerd worden, evenmin als onrijpe divi-divi.

De heer Zwijzen haalt nog aan als voorbeeld hoe eene keur kan werken, de controle op den boteruitvoer in Holland, waardoor de Hollandsche boter haar alouden goeden naam, die door vervalsching deerlijk in verval was geraakt heeft teruggekregen.

De heer J. P. G. Ecker meent, dat een keur als hier bedoeld in den beginne een slag voor Curaçao zou zijn.

De heer H. J. C. Henriquez is er voor, een bekwaam vlechtster of vlechter uit Columbia naar hier te laten komen. Spr. is tegen het zenden eener Comissie. Teneinde van de bekwaamheid der uit te laten komen leermeester (es) op de hoogte te zijn zou men hem (of haar) proefstukken kunen doen zenden. Ook zullen er in Columbia wel personen zijn die bij het zoeken naar een leermeester (es) de behulzame hand willen bieden.

Verder is spr. tegen het houden van cursussen in de buitendistricten. Spr. vreest, dat van deze cursussen meer gebruik zou worden gemaakt, tot het houden van praatbijeenkomsten dan van leeren. Beter zou hij het achten in de buitendistricten kosteloos blokken te verstrekken met kleine gedrukte aanwijzingen. Het vlechten geschiedt te veel over de knie. Bollen zullen zeker de vormen verbeteren.

De Voorzitter zegt dat de vlechtsters met bollen alleen niet klaar komen. Den goeden vorm wordt verkregen door de wijze van vlechten. De vlechtsters moeten weten, hoeveel stukken stroo ze ter juister plaatse moeten aanwenden. Een goed geconstrueerde stroohoed zal altijd en goeden vorm kunnen verkrijgen, terwijl ook met behulp van blok of andere middelen, aan een slecht gemaakten hoed nimmer een goeden vorm kan worden gegeven.

De heer Beaujon is het eens met den Voorzitter en meent ook dat cursussen goed zullen werken.

De heer Henriquez, legt zich thans neer bij het door de heeren Chapman en Beaujon gesprokene.

De Voorzitter doet nu twee voorstellen.

1o. Als de financieele toestand der Mij. het toelaat, zullen elk jaar in de buitendistricten gedurende eenige weken cursussen worden gegeven tot het aanleeren van den juisten vorm. Elken cursus zullen een of meer modelhoeden worden verstrekt.

2o. Pogingen zullen worden gedaan om, met medehulp van het Bestuur der kolonie (welke hulp, naar de Voorzitter gelooft, der Mij. niet zal worden onthouden) een bekwaam vlechtster of vlechter uit Columbia te laten komen, ten einde hier onderwijs te geven.

Zonder hoofdelijke stemming wordt, het Bestuur der Mij. door de Vergadering in dezen diligent verklaard.

Ingezonden Stukken.

De nieuwe grondbelasting in werking op Aruba.

De vrees door welke men bevangen was bij het bekend worden van het nieuwe grondbelastingontwerp is thans gegrond gebleken. Als een naderend spook stond de in werkingtreding dier verordening voor aller oogen en ofschoon van zekere zijde meermalen verklaard werd, dat men eigenlijk geen reden had om zulk een afschrikwekkend oordeel daaromtrent te vormen, daar men toch wist dat het Regeeringsdeel niets anders was dan eene evenredig drukkende belasting te heffen, toch heeft men zich in zijn voorgevoel niet vergist. De tijd heeft nu eenmaal uitgemaakt, dat zij gelijk hadden die deze komende belasting als een kwaden geest beschouwden.

Met kalmte echter wachtte men op wat gebeuren zou, en ja, het duurde niet lang of de vreeswekkende verwachting is verwezenlijkt geworden.

Den 24sten April ll. zag men voor het eerst een paar veldwachters door de straten wandelen, die vóór de deur van elk huis een poosje stil stonden, om de bewoners met een „*geschenkje*” te verrassen. Dit was een aanslagbillet waarover menigeen zich verbaasde en menige arme, die in zijn hutje dien dag nog geen vijf cent had verdiend om een broodje te koopen, barstte misschien in tranen uit, toen zij het te weten kregen. dat hij voor zijne stroohutje voortaan zooveel belasting moest betalen. Bij velen zal misschien de gedachte zijn opgekomen, hun hutje door het Gouvernement te laten verkoopen, daar zij niet in staat zijn die hooge belasting te betalen.

Groot is de ontevredenheid, welke deze belasting onder het volk heeft veroorzaakt, en hier en daar hoort men niets anders dan luid klagen over de onbillijkheid, van welke men het slachtoffer is geworden.

Bijna al de huizen en stroohutjes zijn op eene aller onbillijkste wijze geschat. Bij het schatten dier gebouwen werd er geen rekening gehouden met de *omstandigheden, de ligging* der huizen en *de aard* daarvan.

De Commissie van aanslag stond zeer zeker voor een hoogst lastige taak. Het is dus niet te verwonderen, dat er ook fouten werden begaan.

Het is duidelijk te zien, dat van de aangeslagen huizen, meerendeels, het „*maximum*” hunner jaarlijksche opbrengstswaarde als grondslag der aanslagen werd genomen en *niet de gemiddelde opbrengstwaarde* zooals aangeduid is bij art. 5— het 1e lid en art. 7 het 1e en 2e lid der Verordening betreffende grondbelasting (P. B. No. 27 — 1908.)

De belastbare waarde der aangeslagene stroohutjes werd op dezelfde wijze berekend. Men heeft den huurprijs berekend voor f 2.50, zoodat de belastbare waarde van zulk stroohutje op f 375.= is komen te staan.

Ik zou, voorwaar, willen zeggen, dat het een uitmuntende negotie voor die armen zou zijn, indien zij zulk een prijs voor hun hutje konden krijgen, maar in dit geval is het niets anders dan belachelijk, want zulk een hutje is misschien nog niet eens f 25. waard.— De heeren taxateurs hebben hier art. 10 van de meer gezegde verordening over het hoofd gezien. Dit zegt duidelijk: „Wanneer de *aard* van gebouwde of ongebouwde eigendommen de bepaling van de jaarlijksche opbrengst volgens de voorgaande artikelen niet toelaat, wordt belastbare waarde gesteld op de *verkoopwaarde* dier eigendommen of, indien deze niet is te bepalen op eene som, door vergelijking afgeleid uit de verkoopwaarde van andere eigendommen van dezelfde of meest nabijkomende soort op hetzelfde eiland, in hetzelfde of een naburig gelijksoord district gelegen. Bij de vergelijking wordt onder *meer op stand en ligging acht geslagen.*”

Hadden die heeren zich van dit alles wel overtuigd, dan hadden zij zich niet vergist en *den aangeslagenen de moeite en onkosten bespaard*, welke zij thans hebben om zich tot den Raad van Beroep te wenden.

De wijze, waarop de nieuwe grondbelasting werd toegepast, was derhalve niet zonder fout. Ik betreur de dwaling, de vergissing, door de heeren taxateurs begaan, want ik moet werkelijk gelooven, dat zij, als goede patriotten, zulk eene fout nooit opzettelijk zullen maken, waardoor zij, hunne arme medeburgers benadeelen.

Ik wil over deze zaak liever niet langer pennen en hoop maar, dat het Bestuur spoedig de noodige maatregelen zal treffen, om verbetering hierin te brengen.

Ten slotte, breng ik hartelijk dank aan den Heer Redacteur, voor het opnemen van dit stuk in zijn geacht blad.

L. O. LAMPE.

Aruba 13 Mei 1909.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Geheel buiten onze schuld werd verleden week verzuimd aan te kondigen, dat de Eerw. Frater LADISLAUS, econoom van het College „Santo Tomas” Dinsdag 18 Mei ll. zijn zilveren jubilé zou vieren, door op dien dag te herdenken, dat hij vijf en twintig jaar geleden werd opgenomen in de Congregatie der Eerw. Fraters van Tilburg.

De Eerw. Frater LADISLAUS komt krachtens zijn ambt als beheerder van het College, met vele menschen in aanraking. Allen roemen om strijd zijn opgeruimden geest, zijn groote bereidwilligheid, gepaard aan uiterste nauwgezetheid. De Eerw. Jubilaris is reeds 21 jaar op Curaçao.

Het heeft den feestvierenden Frater dan ook niet ontbroken aan bewijzen van oprechte sympathie.

***

Heden viert de Eerw. Zuster MARIE JULIANA, kokkin van het St. Elizabeths-gasthuis haar zilveren professiefeest.

Mejuffrouw JOHANNA VAN EIJK werd te Ginneken geboren, 10 April 1856, trad in het klooster te Breda, 16 Mei 1882 en legde 22 Mei 1884 hare re-

ligieuse geloften af.

Op Curaçao is zij reeds werkzaam vanaf 13 Nov. 1886, eerst bij de zieken als verpleegster, maar later als kokkin in de keuken. Deze hoogst gewichtige en zeer zware betrekking, vooral in de tropen, bekleedt de Jubilaresse reeds gedurende 17 jaar, en nog is zij er steeds even wel gemoed onder en nooit blijder, dan wanneer zij weer eens iets nieuws heeft gevonden.

De gezondheid der gezonden wordt door een goede keuken in stand gehouden en bevorderd. Voor de zieken is het dikwijks een levensquaestie op tijd met smaak en voldoende te kunnen gebruiken. Zuster Marie heeft haar naam gemaakt en staat bij gezonden en zieken hoog aangeschreven.

't Zal heden, met reden, wel volop feest zijn in het Gasthuis. Van harte wenschen wij der Jubilaresse geluk.

* *
*

Dezer dagen wordt met de *Prins Willem I* de Eerw. Frater ENGELBERTUS verwacht, die via Amerika hierheen kwam om zijn uitstekende krachten aan het R. K. Bijzonder Onderwijs te wijden.

Hij is ons daarom dubbel welkom!

Dankbetuiging.

In dank ontvangen het April-nummer der *Hamburg-American Gazette*, Vol. XVII No. 1.

Op reis.

De H. E. G. Heer Gouverneur zal met zijne Echtgenoote een uitstapje maken naar Panama om de kanaalwerken te bezichtigen.

Venezuela en Nederland.

De Heer CRISTÓBAL LÖSCHES is door de Regeering van Venezuela vice-consul ad honorem te Amsterdam benoemd, en Dr. CARLOS F. GRISANTI, Vertegenwoordiger van Venezuela voor het Scheidsgerecht te Den Haag.

Het Congres.

der afgevaardigden van de Vereenigde Staten van Venezuela wordt morgen te Caracas geopend. Maandag ll. waren hier de Hotels te klein om alle vreemdelingen die naar Caracas reisden te bevatten.

Middenstandstentoonstelling.

Het zal dan toch gebeuren! Wat ons ondoenlijk scheen, geschiedt toch. Morgen of overmorgen vertrekken met de *Prins Willem I* de Jongejufvrouwen ISABEL CREFTE, HENRIQUETA JULIAO, AGNES CONQUET en JEANNETTE DAAL, vier bekwame hoedenvlechtsters, naar Amsterdam om onze vlechtindustrie in vol bedrijf ten toon te stellen in het Paleis voor Volksvlijt gedurende de middenstandstentoonstelling aldaar.

Wij wenschen haar allen veel succes, goede reis en behouden thuiskomst.

Daar moet in Amsterdam iets groots verricht worden; onze oude volksindustrie, de hoedenvlechterij, moet daar nieuw leven worden ingestort.

Duizenden arme hoedenvlechtsters hebben haar hoop gevestigd op Amsterdam.

Mocht gedurende deze tentoonstelling de volle aandacht van Hollandsche en vreemde kooplieden weder gevestigd worden op de Curaçaosche strooboeden, zoodat geregelde afzet voor dit artikel wederom werd verzekerd, dan was Curaçao, de noodlijdende Kolonie, een flinken stap vooruitgegaan in economische ontwikkeling. De buitenmenschen kunnen bijna allen hoeden vlechten. Dat zijn de goedkoope, gewone soorten; en in de stad kunnen wij reeds wijzen op verschillende fijn-vlechtsters. Mocht door Amsterdam meerdere markten gevonden worden voor onze grove en fijne hoeden. Maar vooral, mocht daar een ondernemend koopman onze industrie onder zijn machtige bescherming nemen, om nu alles eens flink op pooten te zetten en te regelen. Uit gebrek aan financieele krachten hangt alles nog te veel in de lucht.

Van zeer veel kooplieden in het Moederland ontving de Redactie aanvragen om in verbinding te worden gebracht met Curaçaosche handelshuizen. Daar de hoedenindustrie nog slechts in het allereerste stadium is van hare ontwikkeling, konden wij op al die aanvragen, helaas, niet ingaan. Grove hoeden worden er bij massa's gevlochten, en geregeld door onze kooplieden verzonden en verkocht. Maar van de fijnere hoeden heeft men nog geen voldoende zekerheid, dat zij geregeld, op tijd, in de gevraagde hoeveelheid, als deze ten minste eenigszins groot is, geleverd zal kunnen worden.

Koloniale Postspaarbank. — Maart 1909.

KANTOREN.		Ingebracht		Terugbetaald		Antal in lagen.	Aantal terugbetalingen.	Aantal nieuw afgeg. boekjes.	Aantal ingetrokken boekjes.
Willemstad	Curaçao	f2,917	98½	f4,055	04½	330	80	28	34
2e district		—	—	—	—	—	—	—	—
3e „		—	—	65	99	—	2	—	1
4e „		0	50	14	50	1	1	—	—
5e „		15	50	14	—	11	2	—	—
Kralendijk	Bonaire	96	57	65	51	24	15	—	3
Rincon		1	—	—	—	1	—	—	—
Oranjestad	Aruba	101	96	120	69	24	6	3	1
3e district		1	50	—	—	1	—	1	—
Philipsburg, St. Eustatius...		100	25	98	13	96	7	58	1
Bottom	Saba	16	60	0	65	20	1	12	—
Windwardside		25	—	—	—	1	—	—	—
		—	—	—	—	—	—	—	—
Samen......		f3,276	86½	f4,434	51½	509	114	102	40

Als de Tentoonstelling van Amsterdam nu ten gevolge heeft, dat een ondernemend man zich onzer industrie aantrekt en de regeling en verdere ontwikkeling daarvan op zich zou willen nemen, dan waren wij gered.

Hopen wij, dat dit doel ten volle worde bereikt.

De vlechtsters, die haar vaardige bekwaamheid in 't Paleis voor volksvlijt ten toon zullen stellen, kunnen veler oogen tot zich trekken, want door de goede zorgen van den Heer H. J. COHEN HENRIQUEZ werd er op kosten van het Koloniaal Bestuur een flinke collectie vlechtwerk bijeenverzameld.

Wij stonden Donderdagmorgen verbaasd bij het zien van al die prachtexemplaren, in de zaal van den Koloniaalen Raad ten toongesteld. Een rijke sorteering Dames-Heeren—en Kinderhoeden van ipiapa en latai; en van de nieuwste modellen, zooals ze dit jaar in Europa en Amerika gedragen worden. Dameshoeden, volgens Amerikaansch model, met een rand van 20 cM. en volgens Fransch model, met een rand van 15 cM. Keurig, keurig!

Van het eiland Curaçao alleen worden een 120 hoeden verzonden van f2—f9. Ook een pracht-hoed van f25 zoo mooi en aanlokkend, dat hij den Curaçaoschen naam alle eer aandoet.

Wat onder de goedkoopere soorten vooral de aandacht zal trekken dat zijn die lieve kinderhoedjes, crême-kleurig, wit, en gespikkeld, sommige met blauwe, andere met roode spikkels. Ze zijn goedkoop, mooi van vorm, uitstekend afgewerkt, en door dat 't n vlechtwerk is uit één stuk en geen reepen aan elkander geregen, zeer sterk. Ze kunnen gewasschen worden. De Hollandsche moeders zullen er gek op zijn.

Ook alleraardigste strooien petjes zagen wij er.

Verder was er nog een collectie grovere soorten uit Aruba; in verschillende kleuren. Ook mandjes, sigarenen sigaretten-kokers, waaiers, foto's, kopjes en schoteltjes en glazen, poppenhoedjes, nestjes.

De Afdeeling Curaçao zal, dunkt ons, zeer veel kijkers lokken, de algemeene aandacht zal daardoor op onze vlechtindustrie worden gevestigd, de hoedenverkoop voor goed geregeld worden.

A. N. V.

Bestuursvergadering gehouden op den 15den Mei 1909 des avonds te 8 uur ten huize van den Heer Mos. S. L. Maduro.

Ingekomen stukken:

Jaarverslag van groep Nederland over 1908, dat de Secretaris onder de Bestuursleden ter lezing zal laten rondgaan;

Brief van afdeeling Bonaire, mededeelende, dat zij van 't plaatselijk Bestuur steun heeft gekregen, om de geboorte van de Prinses te vieren en dat H. M. "de Ruyter" het Bestuur in staat gesteld heeft om de schoolkinderen te onthalen;

Brief van den Heer C. J. Krijt met verzoek aan het Bestuur der Groep de studiebeurs zijner kinderen voor 1909 te vernieuwen. Aan dit verzoek is voldaan.

De penningmeester doet verslag van den toestand der Kas in verband met de uitgaven gedaan voor het houden der feestvergadering en van het Prinsessenfeest. Tevens deelt de Penningmeester mede, dat nog eenige nagekomen giften zijn ingekomen tot leeniging der algemeene armoede.

Het Bestuur besloot een *Ondersteuningsfonds* van het „Alg. Ned. Verbond" op te richten, dat als basis hebben zal de gelden, die te laat zijn ingekomen, om nog gedurende de groote armoede als gevolg van het geschil met Venezuela te kunnen worden uitgedeeld. Het Bestuur zal eene algemeene vergadering bijeen roepen en eene commisie benoemen, die belast zal worden met het beheer van dat fonds. In die vergadering zal ook rekening en verantwoording van de ingekomen gelden en van de uitdeeling dier gelden worden overgelegd.

De Voorzitter vestigt de aandacht van het Bestuur op een bericht in „De Wekker" welk bericht niet juist weergeeft wat in de laatste algemeene vergadering omtrent het voorstel Querido verhandeld werd en tegenspreekt een door onze Vertegenwoordigers in Nederland in de „Nieuwe Courant" geplaatst stuk. Het Bestuur besluit een door den Voorzitter opgestelden brief, die het behandelde in de algemeene vergadering omtrent het voorstel om te ijveren voor kiesrecht, met juistheid weergeeft, aan de Redactie van „De Wekker" te richten met verzoek den brief te willen opnemen.

Het bestuur besluit, dat de door den Heer H. P. de Vries te houden lezing, in Juli a. s. zal plaats hebben en dat tegen eind Augustus of begin September a. s. wederom een feestavond zal worden gehouden. Ook zal worden getracht Dames en Heeren, bereid om van tijd tot tijd voordrachten te houden, te vereenigen.

Aan de Vertegenwoordigers in Nederland is reeds muziek verzocht voor den a. s. feestavond.

Het Bestuur besloot verder door omzendbrieven den Leden dringend te verzoeken hunne jaarlijksche bijdragen te willen verhoogen, en zal ook trachten eenige jongelieden te bewegen meerdere leden voor het Verbond aan te werven.

Het Damescomité.

van het Huldeblijk heeft van H. M. de Koningin een telegrafische dankbetuiging mogen ontvangen.

Het telegram luidt:

„Mevrouw de Jong — Curaçao
Allen gevers meest oprechten dank prachtig geschenk, stel hierdoor vertolkte gevoelens aanhankelijkheid op hoogen prijs.

WILHELMINA".

Scheepvaart.

Van 1—16 Mei liepen onze haven binnen:

Stoombooten	16
Goeletten	27
Bijlanders	18
Brik	1
totaal	62 schepen.

Looden.

Terwijl de *Utrecht* naar Aruba ging om schietoefeningen te houden, bleven twee officieren hier achter om de diepte der havenmond te peilen. Meerdere dagen achtereen zagen wij ze looden.

Vreemd.

Nu de regeling tusschen het Venezolaansche Gouvernement en de Fransche Kabelmaatschappij tot stand is gekomen, is het tarief van Venezuela naar het buitenland verlaagd. Dit nu heeft het eigenaardig effect, dat men van Curaçao via Venezuela goedkooper kan seinen dan van Curaçao direct. Zoo is het tarief voor een

POSTSPAARBANK.

BIJLAGE D.

STAAT betrekkelijk het aantal in omloop zijnde boekjes, die zich bevonden ten name van personen, naar hun roep te rangschikken.

	Nijverheld.	Handel.	Landbouw.	Jacht en Visscherij	Vrije beroepen, onderwijs. ambten en bedieningen.	Huis- en stalbedienden.	Losse werklieden en anderen niet in een bepaald beroep arbeidenden.	Gepensioneerden	Minderjarigen zonder beroep in gestichten opgenomen.	Minderjarigen zonder beroep.	Meerderjarigen zonder beroep.	Zeelieden.	Vereenigingen.	TOTAAL.
Curaçao, Willemstad	292	78	11	1	197	137	25	4	—	783	166	50	16	1760
„ 2de. district	22	—	6	—	9	4	—	1	—	51	8	2	—	98
„ 3de. district	7	2	4	3	9	6	—	1	—	77	2	1	—	112
„ 4de. district	7	—	9	—	6	5	—	—	—	78	—	2	1	103
„ 5de. district	12	1	8	—	5	6	—	—	—	104	1	—	1	138
Totaal Curaçao	340	81	38	4	226	158	25	6	—	1088	172	55	18	2211
Aruba, Oranjestad	12	4	12	2	20	14	—	2	—	270	15	6	4	361
„ 2de. district	5	1	—	—	2	—	—	—	—	3	—	—	—	11
Bonaire, Kralendijk	44	9	5	—	26	26	—	—	—	168	13	9	3	303
„ Rincon	6	1	4	—	2	3	—	—	—	42	2	2	1	63
St. Martin, N. G., Philipsburg	8	10	1	—	13	15	6	1	—	135	27	2	1	219
St. Eustatius, Oranjestad	2	8	1	—	7	2	—	1	—	60	10	1	1	88
Saba, Bottom	9	1	—	—	11	8	3	—	—	65	17	5	1	115
„ Windwardside	—	—	—	—	2	—	—	—	—	60	4	2	—	68
Samen	426	110	61	6	309	221	34	10	—	1891	260	82	29	3439
Percentsgewijze verhouding tot het totaal	12.39	3.20	1.78	0.17	8.98	6.43	0,99	0.29	—	54.99	7.50	2.38	0.84	

woord van Venezuela naar New-York Frs. 5.—, van Curaçao naar Venezuela frs. 1.20, dus totaal Frs. 6.20, terwijl het woord van Curaçao direct naar New-York Frs. 6.90 kost. en van Curaçao naar Amsterdam, via Venezuela, Frs. 7.45, direct Frs. 8.15.

Een beleefd verzoek.

namens de bewoners van *Monte Berde* richten wij tot de betrokken Autoriteiten om het daarheen te willen leiden, dat voor de talrijke bewoners dier wijk wederom een toegang worde opengesteld naar zee.

De doorgang van de Pen No. 2. thans gesloten, wast hoogst doelmatig Het volk kon daar door naar het strand komen om te wasschen etc. Nu weten ze niet, hoe klaar te komen met alles.

Emulsion de Scott.

Op beleefd verzoek van den Heer Paul Tholl, vertegenwoordiger van het Huis Scott & Bowne, willen wij gaarne de volgende verklaring afleggen:

De *emulsion de Scott* heeft bij het Publiek een zeer goeden naam als uitstekend geneesmiddel bij longaandoeningen. Ook wordt ze algemeen gebruikt door zwakke personen als voorbehoedmiddel tegen de tering.

De ondervinding heeft geleerd, dat weerstandsvermogen van borst en longen door een geregeld gebruik der Emulsion wordt versterkt, waardoor vele ziekten worden voorkomen, de vernielende werking van reeds ingetreden ziekte krachtig tegen gehouden.

Waar andere middelen faalden, heeft de *Emulsion de Scott* nog dikwerf een genezing bewerkt.

Emulsion is hier algemeen in gebruik, en wordt, ofschoon wat duur in prijs, ook door de armen meermalen begeerd.

Verslag van den toestand en de werking van de Koloniale Postspaarbank over het jaar 1908.

Gedurende het jaar 1908 hield de Raad van Toezicht zes vergaderingen.

In het jaar 1908 werden 524 boekjes uitgegeven.

Op ultimo December 1908 was het bedrag der ter Postspaarbank ingebrachte gelden f 140.061.20 ten name van 3439 inleggers en wel als volgt:

CURAÇAO	inleggers	bedrag.
Willemstad.......	1760	f 94.901.63
2e. district......	98	702.91
3e, „	112	896.38½
4e. „	103	367.51
5e. „	138	1.466.12
ARUBA.		
Oranjestad........	361	9.859.36½
3e. district......	11	41.75
BONAIRE.		
Kralendijk.........	303	6.862 85½
Rincon..............	63	1.168.55
ST. MARTIN N. G.		
Philipsburg........	219	9.407.84½
ST. EUSTATIUS.		
Oranjestad.........	88	4.029.21
SABA		
Bottom.............	115	9.591.96
Windwardside....	68	765.11

Het inleggersaantal was op ultimo December 1907, 3250 en vermeerderde dus met 189, terwijl het bedrag der ingebrachte gelden, dat op ultimo December 1907 eene som van f 127.636.23 aanwees, met f 12.424.97 is toegenomen.

Het onderwijzend personeel aan de Gouvernements-scholen, de Roomsch Katholieke Geestelijkheid en de Kapitein Comandant der troepen en van het garnizoen op Curaçao hebben evenals in vorige jaren ook in 1908 in ruime mate hunne medewerking verleend.

In het afgeloopen jaar is er wederom een druk gebruik gemaakt van de postspaarbank. De in 1908 algemeen geheerscht hebbende malaise heeft zich echter ook ten opzichte van de bank doen gevoelen, hetgeen duidelijk blijkt als men de in dit verslag voorkomende cijfers vergelijkt met die in het vorige verslag.

Waren er in 1907, 7295 inlagen ten bedrage van f 95.831.88½ en 1169 terugbetalingen tot eene som van f 61.737.76 in 1908 was dat respectievelijk, 5099 inlagen, ten bedrage van f 79.304.34½ en 1991 terugbetalingen tot eene som van f 66.879.37½.

Er werd dus voor eene som van f 16.527.54 minder ingelegd, daarentegen voor een bedrag van f 5.141.61½ meer teruggenomen.

Muziek,

De *Utrecht* heeft vroeger ook muziek aan boord gehad. Onder de equipage telt men nog verschillende muzikanten.

Met genoegen vernamen wij dat spoedig op H M. *Utrecht* een muziekkorps zal worden opgericht. De instrumenten zijn reeds onderweg.

De Kamer van Koophandel en Nijverheid.

brengt ter kennis van belanghebbenden, dat blijkens van den Heer Gouverneur ontvangen bescheiden, den 3n. Februari ll. door de Venezolaansche Regeering bepaald is, dat het lichtgeld van 0.15 Bolivar per ton, geheven van schepen van meer dan 150 ton inhoud, teruggebracht is op 0.05 Bolivar per ton, wordende van dat recht vrijgesteld Venezolaansche en vreemde oorlogschepen, de vaartuigen, welke een officieele opdracht de Regeering te vervullen krijgen en de Venezolaansche kustvaarders.

De C. C.

Vischrookerij.

Naar wij uit goede brón vernemen zal van wege de Curaçaosche Mij tot Bev. van Landb., Veeteelt, Zoutwinning en Visscherij hier ter plaatse, onder leiding van den Heer Dr. *P. J. van Bremen*, adviseur voor visscherijzaken, een vischrookerij worden opgericht.

Wij juichen dit plan ten zeerste toe en wenschen die Mij. geluk met dit nieuwe voornemen tot bevordering van de welvaart der bevolking.

De C. C.

Stadsreiniging.

Gedurende de laatste 14 dagen werden in het fiskalaat aangebracht en door middelen van petroleum verdelgd, :

599 ratten
3536 muizen

VENEZOLANIA.

(*New-York Herald.*)

Parijs 8 Mei.

Don Cipriano Castro afgezette President van Venezuela, verliet plotseling Parijs en reisde naar Santander.

Hij bevestigde het bericht, dat hij van plan was om het Fransche Gouvernement een proces aan te doen, wegens zijne geweldadige uitzetting uit Martinique.

Bordeaux 3 Mei.

De politie nam uitgebreide voorzorgen met het oog op een mogelijk verlaten van den trein door Castro op zijne reis naar Santander Eene bijzondere afdeeling politie stond gereed op het perron; maar Castro bewoog zich niet van zijne plaats.

San Sebastian 4 Mei.

Cipriano Castro kwam hier heden aan. Hij zal twee dagen in San Sebastian blijven en reist dan door naar Santander om zijne vrouw op te wachten. Hij vertelde aan verscheidene personen, dat hij binnenkort Spanje zou verlaten, om naar Ecuador te reizen, waar hij de gebeurtenissen zal afwachten, om naar Venezuela terug te keeren „al is het met geweld”

Hij zei, dat President Gomez, die zijn „leerling” is, ongeschikt was en dat het land weldra genoeg van hem zou hebben. De Ver. Staten waren de schuld van alles.

Caracas 4 Mei.

Na vele weken van dagelijksche conferenties tusschen den heer Desiré Brun, den vertegenwoordiger der Fransche Kabel-Maatschappij en den Minister Carabaño, is een contract ontworpen, dat na weinige veranderingen, waarschijnlijk zal goedgekeurd worden door President Gomez en zijn ministerraad.

Volgens dit ontwerp-contract zal de Kabelmaatschappij aan het Venezolaansche Gouvernement al de vasteland-lijnen aan Venezuela afstaan als vergoeding voor de medeplichtigheid in de Revolutie van Matos en als betaling voor het monopolie voor het Buitenland, dat de Maatschappij voor 20 jaar verkrijgt,

Die vasteland-lijnen zijn honderd duizenden dollars waard en verbinden al de voornaamste kustplaatsen van af Maracaibo in het Westen tot Margarita in het Oosten.

Washington 4 Mei.

De diplomatieke betrekkingen tusschen de Vereenigde Staten en Venezuela werden heden officieel hersteld doordat Dr. Pedro E. Rojas, de nieuwe gezant benoemd door Gomez, zijne geloofsbrieven aan Mr. Taft overhandigde.

Dr. Rojas en Mr. Taft hielden beiden eene toespraak, waarin zij het verlangen der beide landen uitdrukten, om saam te werken in vrede en eendracht. Op Castro werd zelfs niet gezinspeeld.

„Het Venezolaansche volk heeft altijd een diep gevoel van achting en bewondering gehad voor de Ver. Staten” zei Dr. Rojas. „Wij zagen tot de groote republiek op als tot eene zuster, die ons was voorgegaan op den weg van vrijheid, en wier voorbeeld voor ons altijd eene aanmoediging was.”

In zijn antwoord zei Pres. Taft: „Met het oog op de edele bedoelingen van den roemvollen Bolivar alsook op den drang naar vrijheid en zelfbestier van uw volk, is het allesins wenschelijk, dat uw volk en het mijne de handen ineenslaan, vereenigd in alles, wat leiden kan tot versterking der wederzijdsche betrekkingen, van den handel en goede verstandhouding.”

Aan een lang gekoesterd verlangen van Sr. Jacinto Lopez den nieuw benoemden consul-Generaal van Venezuela in New-York, werd gisteren middag voldaan, toen hij formeel bezit kon nemen van het consulaat No. 80 Wallstreet en de vier portretten van Gral. Castro van de muren kon scheuren, waar zij al jaren hingen.

Met eigen hand sloeg hij het hoofd af van een buste van Castro. Geen wonder! Jacinto Lopez had ten pleziere van Castro twee jaren gevangen gezeten in Venezuela, eerst in het „Castillo” van Puerto Cabello, waar zijn hok onder den zeespiegel lag. Hij is nog niet heelemaal hersteld van hetgeen hij daar geleden heeft.

Sr. Jacinto Lopez, kwam hier reeds eenige weken geleden aan, om zich vertrouwd te maken, met de werkzaamheden van het ambt hem door Gomez toevertrouwd.

Hij moest elken dag in het kantoor komen, waar telkens zijne gevoelens geschokt werden door het zien van Castro's portretten aan den wand. Zijn voorganger deed geen moeite om die te verwijderen en Jacinto Lopez moest zich tevreden stellen met de gedachte, wat hij doen zou, als hij zelf eenmaal de chef zou zijn.

Die gelegenheid bood zich gisteren aan en het eerste wat hij deed, was per telefoon een paar vrienden bij elkaar te roepen om getuigen te zijn van de plechtigheid der opruiming.

„Generaal Cipriano Castro, als Restaurador van Venezuela” las Sr. Lopez op het voetstuk der buste.

Goed Venezuela herstelde zich zelf, toen hij uitkneep, ging Lopez voort.

Toen volgden de vier portretten aan den muur.

Gooi ze in de papiermand gebood Lopez aan zijn Secretaris.

Toen stak hij een cigaret op, en ging vergenoegd in een leunstoel zitten.

Santander 6 Mei.

Castro kwam hier aan van San Sebastian. Hij beweert luide, dat hij van uit Caracas telegrammen heeft ontvangen, die hem zeggen, dat het volk en het leger hem met ernst terug verlangen. „Maar” voegde hij erbij, „ik keer niet naar Venezuela terug.”

Hij verklaarde ook, dat de geneesheeren hem hebben aangeraden naar de Canarische Eilanden te gaan. Hij drukte de hoop uit, dat het Spaansche Gouvernement geen bezwaar zal maken tegen zijn verblijf aldaar, daar hij voortaan ver van alle politiek gewoei wilde leven.

Advertentien.

LONGMAN & MARTIN
NEW YORK, U. S.

COCKTAILS TERAPEUTICOS

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de higado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras, debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos derivados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago — y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

Las grasas que el aceite de hígado de bacalao contiene, aparte de su poderosa facultad de nutrir, no poseen ningun valor terapéutico — y los otros elementos naturales que son parte de su composición orgánica, existen en cantidades tan infinitamente pequeñas, que es imposible que ninguno de ellos pueda ejercer en el sistema cualquier efecto terapéutico.

Es evidente pues — que el aceite de bacalao es un alimento y no una medicina y que todas sus virtudes alimenticias están en las grasas que entran en su composición — y por consiguiente todas las preparaciones que pretenden estar hechas de los principios activos del aceite y que se ofrecen como sus sustitutos, son productos fraudulentos de la especulacion mercantil y del charlatanismo. Dichos preparados no contienen ninguna de las propiedades nutritivas y reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao, porque carecen de la grasa, que en la parte del aceite que nutre y alimenta — su composición tiene mucha semejanza con la de los COCKTAILS — y su uso puede en ocasiones causar perjuicios considerables á los enfermos por la gran cantidad de alcohol que invariablemente contienen — y otras substancias narcóticas, como el sulfato de estricnina.

Esas preparaciones, que se dicen contener los principios activos del aceite de hígado de bacalao, son especialmenente peligrosas para las criaturas, para los niños para las nóvenes y señoras, quienes por su ltaturaleza delicada y temperamendo especial no pueden resistir sin grandes quebrantos para su salud os efectos del terios del alcohol, del la estricnina y otras substancias enérgicas.

El aceite de Hígado de Bacalao es insustituible como alimento — como un reconstituyente poderoso de la sangre, de los tejidos, de los nervios y de los huesos — y el modo más racional de administrarlo, segun lo ha probado la experiencia de más de 30 años y segun la opinion universal de los médicos, es la EMULSION DE SCOTT, que está compuesta del aceite más puro y de otros ingrediente las aumentan considerablemente que eficacia nutritiva del aceite.

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line” tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1909.	Marcb.	Carcas,	Zulia	Philad.	Marcb.	Carcas.
Vertrekt van NEW-YORK........	Mei. 15	Mei 22	Mei 29	Juni 5	Juni 12	Juni 19
Komt aan te SAN JUAN........		27		10		24
Vertrekt van „		28		11		25
Doet CURAÇAO aan		30		13		27
Komt aan te LA GUAIRA........	22	31	Juni 5	14	19	28
Vertrekt van „	24	Juni 2	7	16	21	30
Komt aan te PTO. CABELLO........		3		17		Juli 1
Vertrekt van „		4		18		2
Komt aan te CURAÇAO........	25	5	8	19	22	3
Vertrekt van „	31	6	14	20	23	4
Doet LA GUAIRA aan........		7		21		5
Doet SAN JUAN aan........		9		23		7
Komt aan te NEW-YORK........	Juni 7	14	21	28	5	12

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Marcb.	Merida	Zulia	Merida	Maracb	Merida
Vertrekt van CURAÇAO	Mei 25	Mei 31	Juni 8	Juni 14	Juni 22	Juni 28
Komt aan te MARACAIBO........	26	Juni 1	9	15	23	29
Vertrekt van „	29	4	12	18	26	Juli 2
Komt aan te CURAÇAO........	30	5	13	19	27	3